
P Á L Y A M Ű

a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői álláshelyére az Országos
Bírósági Hivatal Elnöke által 567.E/2019. (X.22.) OBHE számon kiírt pályázathoz

---

*„Nem az a dolgom, hogy jól nézsek ki.
Az én dolgom az, hogy másokkal olyat tegyek,
hogy jól nézzenek ki.”*
(Michael Jordan)

dr. Szabó Judit

I. Bevezetés

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke az 567.E/2019. (X.22.) OBHE számú határozatával írt ki pályázatot a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának kollégiumvezetői tisztségére.

A törvényszékek kollégiumainak, valamint azok vezetőinek feladatait különböző jogszabályok és igazgatási normák rendezik, melyek közül kiemelten fontos Magyarország Alaptörvényén nyugvó két sarkalatos törvény: a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.), valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.). Ezen felül kiemelést érdemel még az Országos Bírósági Hivatal (OBH) Elnökének a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) utasítása és a Fővárosi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata.

Az említett normák részletes bemutatásától pályaművemben eltekintek, azokra szükség esetén visszautalok, de ezen szabályok a pályázat véleményezői, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója előtt ismertek, egyébiránt a hivatkozott rendelkezésekben foglaltaknak a vezetői pályázatba történő átültetése és alkalmazása – ezáltal gyakorlati hasznosítása – véleményem szerint célravezetőbb azok ismertetésénél.

Végezetül, de semmiképpen sem utolsó sorban, egy törvényszék kollégiumvezetőjének pályázata – és kinevezés esetén tevékenysége – meg kell, hogy feleljen az OBH Elnöke által meghatározott **stratégiai céloknak** is, amelyek egyfajta **igazgatási alapértékként** funkcionálnak. Ezen stratégiai célok a következők:

- ❖ a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek;
- ❖ az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása;
- ❖ tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása;
- ❖ a bírósági szervezet integritása, az ítéelkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége;
- ❖ a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése;
- ❖ a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

Az említett normatív keretek figyelembevételére alapján megállapítható, hogy a kollégiumvezetői tisztség egy igen komplex feladatkör. A kollégiumvezetőnek **egyszerre** kell **szakmai** és **igazgatási** vezetőként is helytállnia. E két feladatkör véleményem szerint egymással szorosan összefügg, egymásra hatással vannak. Vitathatatlan ugyanis, hogy az egyes igazgatási intézkedések szakmai relevanciával is bírnak, azaz közvetlen hatást gyakorolnak az ítéelkező tanácsok munkájára és fordítva is, a bírák szakmai tevékenysége is kihatással van a kollégiumvezető igazgatási feladataira.

Az igazgatási tevékenységnek a kollégiumon belül kell megvalósulnia, a szakmai feladatok azonban nem korlátozódhatnak csupán a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumára, hiszen a kollégiumvezetőnek ráhatása van a törvényszéki gyakorlat alakításán túl, a kerületek szakmai

tevékenységére, melynek fórumai – többek között – a csoportvezetői és tanácselnöki értekezletek, valamint a mentor bírói program.

Éppen ezért vallom, hogy egy kollégium irányítása egyfajta **csapatmunka**, ahol a vezetőnek **szorosan együtt kell működnie** az OBH elnökével, a törvényszék elnökével, az egy régióba tartozó törvényszékek kollégiumvezetőivel, az ítélőtábla kollégiumvezetőjével, a kerületi bíróságok szakmai-igazgatási vezetőivel, de **legfőképpen** a Büntető Kollégium tagjaival. Kétségtelen tény, hogy az igazgatási vezető az, aki a döntést végső soron meghozza és vállalja érte a felelősséget, de a kollégái segítik a döntési helyzetben.

II. A Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának helyzete

A törvényszéki szint speciális helyzetéből fakadóan, a Büntető Kollégium nem csupán fellebbviteli tevékenységet folytat, hanem elsőfokú ügyek elintézésben is részt vesz. Mindez kiegészülve a **központi régió különleges helyzetével**, megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék az ország legnagyobb és legjelentősebb munkateherrel működő törvényszéke. Köztudott továbbá, hogy itt kerülnek elbírálásra a **legjelentősebb**, a közvélemény – és ez által a média – számára leginkább nyomon követett, valamint legnagyobb munkai igényű, széles spektrumú büntetőügyek is. Ezen ügyekkel összefüggésben szükséges megemlíteni továbbá azt is, hogy a megalapozott és egyúttal időszerű döntés meghozatala az átlagost jóval meghaladó felkészültséget és jogismeretet követel meg a fővárosi törvényszéki bíraktól.

Míndezek következtében a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának vezetése mind szakmai, mind pedig igazgatási szempontból bizonyos fokig eltér más törvényszékek kollégiumainak irányításától, **a cél** azonban **közös**: a hatékony működés és a magas színvonalú ítélkezés biztosítása az időszerűség megtartása mellett.

Éppen ezért indokolt a többi, kisebb létszámmal és ügyforgalommal működő törvényszék által bevezetett jó gyakorlatok folyamatos monitorozása és azoknak a Büntető Kollégium már említett sajátosságainak szem előtt tartásával történő átültetése.

A következőkben a Büntető Kollégium helyzetének rövid ismertetésére térek rá, figyelembe véve a kollégiumvezetői megbízásom kezdete, 2019. február hónap óta bekövetkezett változásokat is.

A Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának létszámadatai

Bírói és bírósági vezetői létszámadatok

- ❖ Engedélyezett **vezetői létszám**: 1 kollégiumvezető, 2 kollégiumvezető-helyettes, 2 csoportvezető, 19 tanácselnök.
- ❖ Engedélyezett **bírói létszám**: 49 bírói, illetve további 4 bírói álláshely ún. túlbetöltés útján, mindösszesen tehát 53 bírói álláshely.

Az engedélyezett bírói és vezetői álláshelyek közül jelenleg **nincs betöltve** 1 kollégiumvezető-helyettesi, 1 csoportvezetői, 4 bírói és 2 tanácselnöki álláshely. Ezen felül egy elsőfokú tanácselnök tartós kirendeléssel – törvényszéki ítélkezési tevékenységének meg nem tartása mellett – a Kúrián lát el bírói feladatokat.

A kollégiumban jelenleg több tartósan kirendelt bíró végez ítélkezési tevékenységet, közülük ketten elsőfokú referádát visznek, míg további négy bíró kiendelése annak érdekében szükséges és indokolt, hogy egyes másodfokú tanácsok (26.Bf., 29.Bf., 32.Bf.) teljes létszámmal működhessenek. Ezáltal a kollégiumon belül az ítélkezési tevékenység stabilitása, a kollégium és a kerületi bíróságok kiszámítható szakmai működése érdekében mégis **szükséges** ezen álláshelyek **mielőbbi betöltése**.

A kerületi bíróságokról történő – rövid távú – kirendelési gyakorlatot ezután is folytatni kell, hiszen ennek elsődleges célja a bírói szakmai fejlődés elősegítése, támogatása.

Igazságügyi alkalmazotti létszámadatok

A kollégium belül 11 bírósági ügyintéző és mindösszesen 70 tisztviselő, valamint 23 írnok dolgozik, mely igen nagy létszám magában foglalja a bíró mellett és a kezelőirodákon dolgozó igazságügyi alkalmazottakat, valamint a tartósan távol (GYED stb.) lévő kollégákat is.

Ezen felül a kollégiumban 8 **bírósági titkár** lát el szolgálatot, közülük 5 a büntetés-végrehajtás területén, míg 3 peres ügyszakban fejt ki tevékenységét. További 10 titkár pedig kirendelés útján kifejezetten az alapvető jogokat sértő elhelyezés miatti kártalanítás iránt indult büntetés-végrehajtási ügyekben működik közre (ugyanakkor a büntetés-végrehajtási ügyszakban az egyik bírósági titkár 2019. december 1. napjával bírói kinevezést nyert).

A kollégium 8 **bírósági fogalmazója** közül 3 tartósan az OBH-ban dolgozik, ketten viszont - egy-egy kerületi bíróságról - december 31. napjáig egy nagyobb terjedelmű ügy feldolgozásában működnek közre. A fogalmazói erőforrásokkal való gazdálkodás tekintetében azonban figyelemmel kell lenni a joggyakorlati beosztásukra, illetőleg arra is, hogy az ő elsődleges céljuk a sikeres szakvizsgára történő felkészülés.

Az idei évben az igazságügyi alkalmazottak **fluktuációja átlagosnak** minősíthető: a Büntető Kollégiumból összesen 9 tisztviselő távozott különböző okokból. Szinte valamennyi megüresedett hely pótlásra került. Jelenleg 3 igazságügyi álláshely üres, ám ennek betöltése is folyamatban van, ez a kérdés a közeljövőben várhatóan rendeződik.

A távozó igazságügyi alkalmazottak pótlása állandó kihívásnak számít a törvényszéki – különösen elsőfokú ügyszakra jellemző – munka mennyisége és nehézsége, továbbá amiatt, hogy a tapasztalt, rutinosnak számító igazságügyi alkalmazottak megtartásához a kerületi bíróságok is ragaszkodnak.

III. Vezetői koncepció – igazgatási struktúra

Felfogásom szerint a kollégiumvezetőnek tervei meghatározása, kijelölése során kiemelt figyelemmel kell lennie – a már említett stratégiai célok és a jogszabályi környezet által meghatározott kereteken felül – a helyi sajátosságokra, valamint a bíróságokat körülvevő környezetre is. Ahogyan az egész hazai bírósági rendszer, úgy a Fővárosi Törvényszék, és azon belül a Büntető Kollégium sem egy légius térben lebeg.

Ezért a szakmai-igazgatási vezetőnek folyamatosan **figyelemmel kell kísérnie** a jogalkotás területén lezajló változásokat – megkísérelve a szakmai relevanciájú jogszabály változásokra való aktív ráhatás lehetőségét is – továbbá a büntető ítélkezésre hatással lévő hazai és nemzetközi tendenciákat. Terveinek kivitelezése során a **rugalmasság** és az **adaptivitás** elengedhetetlen követelmény.

Kiemelt elvárás a mindenkori kollégiumvezetéssel szemben – még egy ilyen létszámmal működő szervezeti egység esetén is –, hogy a **vezetők irodájának ajtaja nyitva álljon**. A technikai fejlődés adta lehetőségekkel élni kell, de mindez nem válthatja fel teljes egészében a személyes kommunikációt. Vallom és jelenleg is ennek szellemében járok el, hogy ez sohasem csak a kollégium, mint szervezeti egység tagjai számára adott, de a **kerületi bíróságokon dolgozók számára is**.

Emellett elengedhetetlennek tartom – nem csupán az ítélkezési színvonal fenntartása, hanem a **nyugodt és kiegyensúlyozott** munkahelyi légkör biztosítása érdekében – a Büntető Kollégiumon belül a **kiszámíthatóság** és az **állandóság** megteremtését. Az erre vonatkozó igény a kollégiumon belül jól érezhető, és ezek megteremtésének első lépése a **stabil szakmai-igazgatási vezetés** biztosítása.

Fontosnak tartom azt is kiemelni, hogy a Büntető Kollégiumon belül az utóbbi időben az igazgatási struktúra és a feladatok **átszervezésének** megkezdésére sor került, melyben a törvényszék mindenkori elnöke a kollégiumvezetés elképzeléseit támogatta. Ennek a folyamatnak egyik lényeges fázisa egy új, kifejezetten nemzetközi ügyek intézésére specializálódó csoport létrehozása volt, a kollégiumvezetői titkárság hatékonyabb munkaszervezése, a feladatkörök letisztítása is megvalósult.

További igen **lényeges** változás, az elmúlt évekhez képest, hogy 2019. október 1-jével a kollégiumvezető-helyettes személyében immár kinevezett igazgatási vezető is közreműködik a Büntető Kollégium irányításában, egy olyan tapasztalat bíró személyében, aki kollégiumvezetői tevékenységemben kezdetektől fogva aktívan közreműködött.

Ezzel együtt a hatékony igazgatás és az eredményes működés biztosítása érdekében ezen a területen **további intézkedések** foganatosítása szükséges.

Kinevezésem esetén ezért javaslattal kívánok élni a második kollégiumvezető-helyettesi tisztségre vonatkozó pályázat kiírása érdekében. Az ország legnagyobb létszámú és munkateherrel dolgozó törvényszékének Büntető Kollégiuma csak akkor tud optimálisan megfelelni a vele szemben támasztott elvárásoknak és a kihívásoknak, amennyiben a **szakmai-igazgatási vezetés kellően megerősített**.

Amennyiben a kollégium szakmai vezetése teljes (kollégiumvezető, két kollégiumvezető-helyettes), haladéktalanul meg kell kezdeni a **felelősségi- és feladatkörök** („portfóliók”) tisztázását és **delegálását**. Ez mind a kollégium tagjai, mind a kollégiumvezetés számára hasznos és hatékony lenne. A tagok számára azért, mert ügyszaktól, illetve csoportban betöltött szereptől függően ismert lenne, hogy egy kérdés, illetve probléma esetén mely szakmai-igazgatási vezetőhöz kell fordulni, a kollégiumvezetés számára pedig azért, mert az egyéb feladatok (panaszügyintézés, jelentések, összefoglalók készítése stb.) elintézése során a tisztázott feladatkörök növelnék a hatékonyságot, időszzerűséget. Mindez a jelenlegi ügyrend (kollégiumi szervezeti és működési szabályzat) felülvizsgálatát is indokoltá teszi.

Ugyancsak szükségesnek tartom – figyelemmel arra, hogy a kollégiumon belül két önálló csoport (igazgatási egység) működik – a **rendszeres** (hetente vagy kéthetente esedékes) **vezetői értekezleti rendszer** kialakítását. Ezen **új kommunikációs csatorna** beiktatásával a csoportvezetők és a kollégiumvezetés között élő párbeszéd alakulna ki, melynek keretében a csoporton belül felmerülő szakmai-igazgatási problémák, illetve igények haladéktalan rendszerszintű megvitatására kerülhet sor.

Ebben a körben szeretnék kitérni a kerületi szakági vezetőkkel való **aktív kapcsolattartás** szükségességére. Ezért – a korábbi gyakorlattal szakítva – fontosnak tartom és követem, hogy a **kollégiumvezetés képviseltesse** magát a kerületi csoportvezetők önszerveződő szakmai értekezletein. Hatékony szakmai iránymutatások kidolgozása érdekében indokolt figyelemmel követni az itt felmerülő kérdéseket és felvetéseket, melyek a kollégiumi ülések keretében utóbb, szükség esetén megvitatásra kerülnek.

Fontosnak tartom továbbá, hogy a Fővárosi Törvényszék illetékességi területén kizárólagos hatáskörrel bíró csoportok – nyomozási bírói, illetve szabálysértési – szakmai tevékenységébe a kollégiumvezetés aktívan bekapcsolódjon, a csoportértekezleteken történő – akár delegált – részvétel útján is.

E folyamat azonban kétirányú: hangsúlyos kollégiumvezetői feladat a **visszacsatolás**, a haladéktalan tájékoztatás a kerületi bírósági bírakat érintő szakmai állásfoglalásokról, vagy egyéb, őket is érintő igazgatási intézkedésről.

Mindezek hatékony kivitelezése érdekében is szükségesnek tartom a kollégium szakmai vezetésének megerősítését.

IV. Az ítélkezés időszzerűsége és megalapozottsága

A bíróságok a legtöbb kritikát a társadalom és a közvélemény részéről az elhúzódó eljárások miatt kapják. Az időszzerű ítélkezéshez fűződő jogos társadalmi igényre kívánt reflektálni a jogalkotó, az új büntetőeljárás kódex megalkotása során. Ennek hatása a kisebb tárgyi súlyú, a főként a kerületi bíróságok hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében egyértelműen tetten érhető, azonban egyes törvényszéki elsőfokú ügyeknél is jelentkezik.

A kollégiumvezetés a megalapozott és időszerű ítélkezés elősegítése céljából szükséges intézkedések felmérése érdekében az utóbbi hónapok során több **célvizsgálatot** is lefolytatott:

- ❖ 2 éven túl folyamatban lévő ügyek;
- ❖ a nemzetközi érintettségű büntetőügyek – különös tekintettel a büntetés-végrehajtás átvételére;
- ❖ a katonai ügyek;
- ❖ valamint a bűnjelkezelés tekintetében.

Valamennyi célvizsgálatról összefoglaló jelentés készült, melyek mindenkit érintő tapasztalatai a kollégiumi ülésen, szakmai tanácskozáson megvitatásra kerültek. Emellett – főleg az időszerűség terén – figyelmet kell fordítani a célvizsgálatokban jelzett igazgatási intézkedések megvalósulására, utánkövetésére.

Csak a szükséges mértékben kívánom a pályázat véleményezőit, bírálóját **statisztikai adatok** ismertetésével terhelni, részben, mert ezek a Fővárosi Törvényszék Elnökének beszámolójából, a kerületi bírósági elnökök rendszeres jelentéseiből, elemzéseiből, illetőleg a bíróság központi honlapjáról elérhetők, részben pedig azért, mert álláspontom szerint a számadatok ismertetésénél praktikusabb az azok mögött rejlő következmények és tendenciák ismerete, illetve az azokra megfelelő válaszok és intézkedések kialakítása.

Ezen túl, a már említettek szerint, az új büntetőeljárás törvény hatályba lépésével bizonyos fokú hangsúly-átrendeződés is megfigyelhető volt – ezekre pályázatom későbbi részeiben még kitérek –, így az összehasonlítás bizonyos fokig torzító elemeket is hordoz, nem ad pontos képet. Emellett az új büntetőeljárás törvény (Be.) rendelkezéseinek hatásait nagyobb intervallumban, 3 éves távlatban lehet álláspontom szerint vizsgálni, kutatni.

Ezzel együtt az ügyérkezésre vonatkozó adatokat a szükséges mértékben ismertetni kell a már említett tendenciák és intézkedések megtételének érdekében.

A Büntető Kollégium törvényszéki első- és másodfokú ügyforgalmára vonatkozó adatok (2017. I. félév, 2018. I. félév, 2019. I. félév)

	2017 I.félév			2018 I.félév			2019 I.félév		
	ÉRK	BEF	FOLY	ÉRK	BEF	FOLY	ÉRK	BEF	FOLY
Civil peres ügyek	159	198	269	168	161	295	173	155	314
Nemzetközi nemperes ügyek	434	469	145	481	379	237	411	443	248
Egyéb nemperes ügyek	244	227	50	133	134	36	215	198	37
Katonai peres ügyek	85	103	81	84	121	63	27	53	25

Katonai nemperes ügyek	15	20	0	11	8	4	42	43	2
Összes elsőfokú ügy	937	1017	545	877	803	635	868	892	626

	2017 I.félév			2018 I.félév			2019 I.félév		
	ÉRK	BEF	FOLY	ÉRK	BEF	FOLY	ÉRK	BEF	FOLY
Másodfokú peres ügy	1327	1597	892	1350	1486	942	1370	1376	951
Másodfokú nyomozási bírói ügy	1449	1429	36	1311	1305	10	1232	1224	43
Egyéb másodfokú nemperes ügy	1526	1593	108	1558	1597	62	1566	1590	111
Összes másodfokú ügy	4302	4619	1036	4219	4388	1014	4168	4190	1105

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területén lévő kerületi bíróságok ügyforgalmi adatai (2018. I. félév, 2019. I. félév)

	2018. I. félév				2019. I. félév			
	ÉRK		BEF		ÉRK		BEF	
	peres	nem peres	peres	nem peres	peres	nem peres	peres	nem peres
PKKB	14839	13548	18097	13814	13672	15383	15581	15055
BKKB	3193	5950	4324	6096	2931	5461	3258	5645
II-III. ker.	2404	701	3140	665	2075	921	2346	902
IV-XV. ker.	1556	453	2129	440	1480	556	1587	559
XVIII-XIX. ker.	1330	492	1782	531	1290	566	1487	561
XX-XXI-XXIII. ker.	1801	2046	1927	2048	1653	1989	1921	2013

Előljáróban szükséges rögzíteni, hogy az új Be. – bírói szempontból – legjelentősebb változtatása az előkészítő ülés intézményének újragondolása és általános jellegű bevezetése volt. Az előkészítő

ülésen a bíró szerepe aktív, annak kimenetelének alakítása jelentős részben a bíró kezében van. Az eddig tapasztalatok alapján az előkészítő ülés hatékony eszközzé vált az időszerűség javítása, illetve a többvádoltas ügyek bizonyos fokú egyszerűsítése tekintetében.

Egyértelműen megállapítható, hogy az új Be. gyorsító intézkedéseinek köszönhetően a peres érkezés a kerületi bíróságokon csökkent, a Fővárosi Törvényszék első- és másodfokú ügyszakában azonban növekedett. Az új intézmények, illetve a régiek átalakítása (büntetővégzés, egyezség stb.) a nem peres érkezés növekedéshez vezetett (ez alól kivétel a BKKB és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság).

A törvényszék elsőfokú ügyszak befejezésszáma értékelésénél sem lehet figyelmen kívül hagyni az előkészítő ülésen történő befejezéseket. Ebben a körben az ún. részbejezések mértéke számottevő (meghaladja 20-at). Említést érdemel az is, hogy a többvádoltas ügyekben gyakori, miszerint a bíróság a vádlottak többsége tekintetében az előkészítő ülés keretében – igen gyakran jogerősen – befejezi a büntetőügyet, ez azonban statisztikai szempontból **nem kimutatható**, holott vitathatatlanul **komoly eredménynek** számít.

Külön említést érdemel a **kiemelt gazdasági ügyek** érezhetően **növekvő érkezése**. Ezen ügyek a törvényszéki elsőfokú referádán belül is nehezebb megítélésű, nagyobb terjedelmű ügyek. Mindezt jól példázza, hogy ezen ügýtípus nagyjából 25%-ának súlyszáma az 1000-et is meghaladja. Ezen felül nem lehet szó nélkül elmenni azon – az eljárási törvény rendelkezéséből fakadó – körülmény mellett, hogy miután két büntetőbíró vesz részt ezen ügyek elbírálásában, ez a körülmény az egyéb ügyeik befejezésére bizonyos fokú negatív hatást gyakorol.

2019. első félév során a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményeket tárgyaló, ún. nagytanácsok száma majdnem **megduplázódott** (4-ről 7-re emelkedett), így 2019. júniusára a peres ügyeket tárgyaló bírácoknak már több, mint a fele tagja nagytanácsnak. Jelenleg átlagosan 4-5 kiemelt gazdasági ügy érkezik havonta, így az érkezés volumenére tekintettel az év végéig 2, míg a jövő év elején 3 újabb nagytanács kezd meg működését.

Megjegyzendő, az eddigi adatok szerint az előkészítő ülésen történő befejezés erre az ügýtípusra nem jellemző. Részítélet is mindössze két ügyben született, azzal együtt, hogy az ügyek kítűzési gyakorlata, annak időszerűsége semmiben nem tér el az egyéb peres ügyekétől.

Ki kell térni azon körülményre is, hogy az új eljárásjogi kódex megnyitotta a lehetőséget az egyszerűsített írásba foglalásra, illetve ezzel összefüggésben a korlátozott (egyszerűbb) felülbírálatra: az előbbi az elsőfokú (kerületi és törvényszéki) bírácokat, míg az utóbbi a fellebbviteli tanácsokat érintő pozitív változás.

A nemzetközi ügyek befejezése (17%-os) javulást, míg az érkezés (15%-os) csökkenést mutat a vizsgált időszakban, ezzel együtt a folyamatban maradt ügyek száma valamivel több, mint egy évvel ezelőtt. Ebből jól látszik, hogy az ilyen jellegű ügyek éves szinten **nem egyenletesen** érkeznek. Véleményem szerint a nemzetközi csoport teljesítményéről csak nagyobb intervallum vizsgálatával kaphatunk pontosabb képet, különös tekintettel arra, hogy kiszámíthatatlan az érkezés volumene a bünygi nyilvántartó hivatal által kezdeményezett megféleltetési eljárásokban.

Jellegük és a jelentős médiaérdeklődés miatt kiemelt figyelmet kell tanúsítani a nemzetközi ügyekre. A fokozódó ügyteherre – különösen az ügyeletben végzett munka mennyiségére – tekintettel a 3 fő

bírói létszám mellé egy további bíró került kirendelésre ezen ügyszakba. A kirendelt bíró, amellet, hogy csökkentette a munkaterhet, nagy segítséget jelentett a hétvégi, ünnepnap i ügyeleti munka elosztásában is.

A törvényszék vezetése azzal is támogatni kívánta a csoportot, hogy a jobb szervezethez, a munka tervszerűbb elosztása érdekében a meglévő betöltetlen csoportvezetői álláshelyet a Nemzetközi Csoport vezetésére írta ki, ezzel teremtve meg a csoporttá alakulás lehetőségét. A csoportvezetői pályázat eredményes elbírálása okán felszabaduló bírói státuszt pályázat útján a nemzetközi csoportban javasolt betölteni - ezt egyértelműen alátámasztja a csoporthoz jelenleg kirendelt bíró jelentette létszámnövekedés fentebb kifejtett jótékony hatása. E pályamű elkészítésekor e pályázati eljárás már folyamatban van.

A Büntető Kollégium büntetés-végrehajtási csoportjának ügyforgalmára vonatkozó adatok (2018. I. félév – 2019. I. félév)

	2018 I.félév			2019 I.félév		
	ÉRK	BEF	FOLY	ÉRK	BEF	FOLY
Szv. lajstromú ügyek	2606	2595	1545	2727	2860	1465
Bv. lajstromú ügyek	3310	2490	2885	2918	3625	2573
F. lajstromú ügyek	792	834	101	740	746	82
Összesen	6708	5919	4531	6385	7231	4120

A **Büntetés-végrehajtási Csoportban** jelenleg részben kerületi bíróságokról 2019. december 31-ig kirendelt titkárok dolgozzák fel a törvényszékre **dömpingszerűen** érkező kártalanítási ügyek miatt jelentősen megnövekedett ügyhátralékot. E munka folyamatos monitorozása feltétlenül indokolt a kirendelések fenntartásának-meghosszabbításának érdekében.

A bv kártalanítási ügyek számának ugrásszerű emelkedése késleltetve, de a nemperes másodfokú ügyérkezés számának jelentős emelkedését vonta maga után. A **nemperes másodfokú ügyek** időszerű befejezésének érdekében 2019. június 1-től új másodfokú tanács felállítására került sor, melynek számszerű eredményeiről legkorábban fél év elteltével lehet nyilatkozni, de az bizonyos, hogy jelentősen enyhítette a nemperes ügyteher gyors megemelkedése által kiváltott nyomást, fokozódó munkaterhet.

A törvényszéki elsőfokú ügyszak a nagy terjedelmű gazdasági ügyek miatt igen leterhelt, ugyanakkor az ügyek csekélyebb száma miatt évente egy-két alkalommal előfordulhat, hogy egyes tárgyalási napokra nem tud mit kitűzni az elsőfokú bíró. A tárgyalási nap kihasználtsága érdekében a kollégium vezetése felhívta az elsőfokú bírót, hogy a kieső napjaikon az általuk választott másodfokú tanácsok ügyeiben járhatnak el. Szinte valamennyi elsőfokú bíró azonnal jelentkezett e feladatra, mely kezdeményezést a másodfokú tanácsok is örömmel fogadták, mert a besegítő elsőfokú bíró vagy peren kívüli határozatok megszerkesztését vállalta, vagy tárgyaláson, nyilvános ülésen vett részt a tanács munkájában, mely idő alatt a tanács kieső tagja a saját határozatainak írásba foglalásával tölthette idejét. Emellet erősödhetnek-erősödhetnek a kollégiumon belüli interperszonális kapcsolatok. Ebbe a rendszerbe a jövőben elsőfokú törvényszéki álláshelyet elnyerő bírót is be kell vonni, amely az ügyelosztási rend folyamatos nyomon követését és frissítését teszi szükségessé.

A kollégium elsőfokú bírái közül többen közreműködtek a Pesti Központi Kerületi Bíróság hatáskörébe és illetékességébe tartozó ügyek intézésében, amely többlet-tevékenység jelentős időt és energiát vont el a törvényszéki ügyeiktől. Mivel a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság büntető ügyterhe a törvényszék és a Pesti Központi Kerületi Bíróság munkaterhéhez képest jelentősen alacsonyabb volt, ezért kezdeményezésemre – az érintett bíróságok vezetőinek egyeztetését követően – a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság bírái átvállalták bizonyos ügyek elintézését, amely folyamat a kerületi bírák hozzáállásának hála, a hatékony és időszerű befejezést segíti elő.

Ugyanilyen megfontolásból a Veszprémi Törvényszék 60 másodfokú peres ügy elintézését vállalta át a Fővárosi Törvényszék másodfokú tanácsaitól, melyek közül számos ügy azóta befejezésre került.

A kollégiumvezetés a **katonai ügyszakra** fókuszáltan egy további bíró kinevezésére tett javaslatot. Ez csak látszólag ellentétes a katonai ügyszakban tapasztalható ügycsökkenéssel, ugyanis több példa volt arra a közelmúltban, hogy a jelenlegi három katonai bírói létszám nem elegendő. Amennyiben ugyanis egy adott ügyben a nyomozási bírói feladatok ellátására került sor, az ebben érintett bíró – perbíróként – az ügy elintézésben nem működhet közre.

A katonai tanács tagjai a katonai ügyek mellett eljárnak civil büntetőügyekben is, így az új hadbíró is terhelhető civil ügyekkel, ezért tevékenysége az ügyelosztási rendbe harmonikusan beilleszthető.

A kerületi bíróságok ügyforgalmának figyelemmel kísérése nem csak az esetleges álláshely átcsoportosítások miatt kiemelt kollégiumvezetői feladat, hanem azért is, mert egy kisebb létszámú bíróságon akár egy ún. „mega-ügy” érkezése is személy- vagy ügy-átcsoportosítással járó vezetői beavatkozást tehet szükségessé. Ezen elnöki döntést felfogásom szerint a mindenkori kollégiumvezető szakmai támogatásának kell segítenie, előkészítenie.

Ezen túl – a törvényszéken belüli jogegység biztosítása érdekében – folytatni kell azon általam rendszeresített eljárást, hogy a kerületi bírák akár közvetlenül, akár a csoportvezetőjük vagy kijelölt mentor-bírájuk útján **jelzik az eltérő másodfokú gyakorlatot**, így az tanácselnöki értekezlet tárgya lehet, kialakítandó a többségi és követendő álláspontot.

A törvényszék egész illetékességi területére kiható Budai Központi Kerületi Bíróság **Nyomozási Bírói Csoport**ban az ügyérkezésben 2017. évtől kimutatható csökkenés megállt, azóta folyamatosan növekszik, az ügyteher közel azonos a korábbi Be. alkalmazásának vége felé jellemző számokkal. A leplezett eszközök tekintetében az új Be. hatályba lépése folytán ugrásszerű növekedés volt tapasztalható, amely értelemszerűen jelentős munkateher-növekedéssel járt az ilyen típusú ügyeket elbíráló bírók számára. Emellett az új Be. kibővítette a felülbírálati indítvánnyal támadható határozatok körét, ezen ügyek száma folyamatosan emelkedő tendenciát mutat.

A Nyomozási Bírói Csoport tevékenysége, szakmai színvonala – ahogy a közelmúlt egyes ügyei is mutatják – meghatározza a Fővárosi Törvényszék megítélését, arra jelentős befolyással bír, különösen a közvélemény szemében. Így tevékenységének figyelemmel kísérését – az eddigi gyakorlatom alapján is – folytatni kívánom, teljes szakmai támogatásom biztosítása mellett. A munkateher-csökkenése, a szakmai színvonal megőrzése végett – az ügyeleti munka kiszámítható és egyenletes megtervezése érdekében is – **fontosnak tartom a csoport bírói létszámának bővítését**, legalább 2 fővel, így már rövid távon erre teszek javaslatot.

A Nyomozási Bírói Csoporthoz hasonlóan szintén meghatározó a törvényszék belső és külső megítélése szempontjából a Pesti Központi Kerületi Bíróság **Szabálysértési Csoport** ítélkezési tevékenysége, helyzete. A Szabálysértési Csoport időszerű működésének szempontjából elengedhetetlen a titkári létszám stabilitása. Ezzel szemben ez jelenleg csökkenő és változó összetételű, amely a folyamatban maradt ügyek számának eddig nem tapasztalt növekedését eredményezte. Az időszerű és hatékony működést biztosítandó, továbbra is támogatni kívánom – a csoporthoz „rendelt” mentorbíró útján is – a szakmai munkájukat.

V. Integritás

A bírák integritására vonatkozó normakörnyezetben kiemelt feladat annak érvényre juttatása, hogy a bírósági szervezetrendszer tagjai befolyásmentesen és feddhetetlenül, kizárólag a jogszabályok által meghatározott keretek között végezzék munkájukat.

Felfogásom szerint ezen túl az integritás körébe tartozó kérdés az ítélkezési és az igazgatási tevékenység átláthatósága is, amelynek egyaránt meg kell valósulnia bíróságon belül és bíróságon kívül is.

Bíróságon kívül:

- ❖ Az ügyelosztási rend testesíti meg a külső **átláthatóságot** és **kiszámíthatóságot**. Az ügyelosztási rendben foglaltaktól kizárólag rendkívüli, indokolt esetben lehet eltérni, ugyanakkor minden személyi változást előzetesen, haladéktalanul fel kell tüntetni.
- ❖ A közvélemény számára a bíróságok ítélkezési tevékenysége, sőt gyakran az egész bírósági szervezetrendszer megítélése a sajtónyilvános ügyekről írt tájékoztatásban mérettetik meg. Éppen ezért fontosnak tartom a törvényszék sajtóosztályával való **korrekt** és **folymatos** együttműködést.

Bíróságon belül:

- ❖ A kollégiumi jegyzőkönyvek, a tanácselnöki értekezletről készült emlékeztetők, illetve az egyéb igazgatási intézkedések, szakmai anyagok a kollégium intranetes oldalán minden bíró számára elérhetők, megismerhetők.
- ❖ Évente több kollégiumi ülésre és konzultációs napra kerül sor, részben az éves munkaterv szerinti rendben, részben az előre nem tervezhető feladatoknak megfelelően rendkívüli jelleggel is (így készültünk fel például az e-ügyintézésre vagy a távmeghallgatással érintett telekommunikációs eszközök használatára is).
- ❖ A kollégium tevékenységét érintően a törvényszéki tanácselnökök az egyes kerületi bíróságok kijelölt kapcsolattartói, részt vesznek a kerületi bíróság által helyben szervezett szakmai megbeszéléseken, illetve a vitás kérdésekre vagy helyben adnak választ, vagy a kollégium elé tárják azokat a megvitatásuk céljából (ún. **mentor-hálózat**). Ez a kapcsolati rendszer azonban nem egy-, azaz a kerületi bíróságról a kollégium felé irányuló -, hanem két irányú. Ezzel a

kollégiumnak úgy a szakmai, mint az esetleges igazgatási döntéseit tudják a tanácselnökök a kerületi bírósági bírók, bírósági titkárok felé közvetíteni.

- ❖ Az **informatívabb kommunikáció** és tudásmegosztás érdekében szükségesnek tartom a kollégium belső honlapjának frissítését, **új arculat kialakítását**. Kinevezésem esetén ennek megvalósításához a Fővárosi Törvényszék Elnökségének és Informatikai Főosztályának támogatását és közreműködését kezdeményezni fogom.

VI. Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A Büntető Kollégiumban az erőforrások optimális elosztása érdekében szükséges volt felállítani (visszaállítani) egy másodfokú tanácsot (26.Bf.). Ennek eredményképpen ismételten tizenegy fellebbviteli tanács működik a kollégiumban, a másodfokú ügyszak **kiegyensúlyozott** munkavégzése és **magas szakmai színvonalának** megtartása felfogásom szerint így biztosított. Jelenleg valamennyi tanácsot kinevezett tanácselnök vezeti, ám több tanács működése csak kerületi bíró kirendelése útján biztosított.

Az engedélyezett és ténylegesen betöltött bírói álláshelyekről a pályázat korábbi részében már kitértem, de itt is hangsúlyozni kívánom, hogy **kiemelt célként** tekintek arra, hogy **bírói álláshely ne maradjon betöltetlen**.

Ez a kollégiumon belüli egységes munkateher-elosztás, a bírói munka kiszámíthatósága, és az ítélezés magas színvonalon tartása érdekében egyaránt fontos cél.

Az ún. nagytanácsot igénylő ügyekben jelentkező **ugrásszerű emelkedés** okán a jövőben is kiemelt jelentőségű marad a **folyamatos kapcsolattartás a Gazdasági Kollégiummal**, mert az ügyérkezésre figyelemmel a Gazdasági Kollégiumnak egyre több munkaórát kell biztosítania az ezen ügyek intézésében való közreműködéshez.

Mindezek felül a jövő évben **újabb nagytanácsok** felállítása válik szükségessé, annak érdekében, hogy a kiemelt gazdasági ügyek esetében tarthatók legyenek a kitűzéssel, tárgyalási időközzel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések. Az eddigi adatok elemzése szerint e cél leginkább úgy valósítható meg, ha a kollégium három olyan állandó összetételű nagytanácsot hoz létre, amelynek tagjai kizárólag kiemelt gazdasági ügyeket tárgyalnak. Ehhez egyrészt az szükséges, hogy a Gazdasági Kollégium e három új nagytanácsba állandó bíró-tagokat biztosítson. Másrészt ezen új tanácsokba a kollégium jelenlegi tagjaiból már nem lehet bírót beosztani, mert az idén ősszel induló újabb két nagytanáccsal a törvényszéki elsőfokú, beosztható bírók „elfogytak”. A fennmaradó bírók azért nem kerültek beosztásra, mert részben olyan közel állnak a nyugdíjkorhatárhoz, hogy az előre vetíthető pertartamra figyelemmel beosztásuk ésszerűtlen lenne. Ezért az újabb nagytanácsok felállítása – amely a kiemelt gazdasági ügyek érkezésének volumenére tekintettel időszzerű ítélezés biztosításának egyik záloga – új bírói álláshelyek kiírásával, álláshelyek átcsoportosításával vagy bírák tartós kirendelésével valósulhat meg.

A fentiekre figyelemmel is folyamatosan vizsgálni kell a kerületi bíróságok leterheltségét, és ha a leterheltség nem változik, akkor a kerületekben felszabaduló álláshelyeket a törvényszékre kell átcsoportosítani és büntető törvényszéki álláshelyként javasolt megpályáztatni. Megfontolandó, hogy

egy átcsoportosított bírói álláshellyel automatikusan a hozzá tartozó tisztviselői álláshely is átcsoportosításra kerüljön.

Álláspontom szerint megfontolandó lenne a **titkári létszám** lehetőség szerinti növelése is a Büntető Kollégiumban. Ez egyszerre szolgálná azt a célt, hogy a bírósági titkárok peres gyakorlatot szerezzenek, továbbá – a 2019. első negyedévében bevezetett kollégiumvezetői intézkedés nyomán – a titkári közreműködés a **korábbi évekhez képest felértékelődött**, amely így érdemi segítségül szolgál a kollégium tagjai számára (nem működő tanácsok kurrenciális ügyintézése; egyszerűsített felülvizsgálati eljárás körébe tartozó ügyek titkárokra történő szignálása; határozat-tervezetek elkészítésében való közreműködés). A titkári létszám növelése esetén hatékonyabb erőforrás-gazdálkodás valósulna meg.

Álláspontom szerint megfontolandó lehet annak feltérképezése is, hogy mely titkár (vagy jelenleg még fogalmazó) kollégák készülnek hosszú távú, vagy „élethosszig tartó” titkári létre. Az ő esetükben ugyanis a büntetés-végrehajtási ügyszak, illetve a nemzetközi csoport önálló hatás- és felelősségi kör meghatározása mellett stabil és kiszámítható elhelyezkedési lehetőséget biztosít.

VII. Tárgyi feltételek biztosítása

Az e körbe tartozó feladatok megvalósítása a törvényszék elnökének felelősségi- és hatáskörébe tartozó kérdés. Kollégiumvezetőként azonban feladatomnak tekintem, hogy a Büntető Kollégium bíráiban felmerülő igényeket, valamint jogos elvárásait megismerjem és az igazgatás felé eredményesen kommunikáljam.

A bírák és a jegyzők elhelyezése körében a Fővárosi Törvényszék épületeinek adottságait, kialakításait nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az elmúlt időszakban ebben a körben **számos pozitív** példát tapasztaltam, e körben kiemelném a felújított tárgyalótermek korrekt és kollegiális elosztását a Polgári Kollégium vezetésével, a Polgári Kollégium felajánlását a Nemzetközi Csoport elhelyezési körülményeinek javítása körében, illetve a Fő utcai épület esetében a BKKB vezetésével való együttműködést. Folyamatban van a büntetés-végrehajtási csoport megfelelő elhelyezésének biztosítása is.

Az ezen ügyekben tanúsított kooperáció nélkül a Fővárosi Törvényszék kiemelkedő létszámából és az épületek adottságaiból fakadó kihívások megoldása elnehezült volna, amelynek végső soron az ítélezési munka látta volna kárát. Éppen ezért ebben a körben a kollégiumvezetés a jövőben is nagy hangsúlyt kíván fektetni a **vezetői szintű, valamint a kollégiumok közötti párbeszédre alapuló, egymást segítő együttműködésre**.

A központi igazgatás által életre hívott programok és fejlesztések révén a **bírák informatikai ellátottsága és felszereltsége** (laptop, táblagép stb.) **számottevően javult**. Ebben a körben szeretném megemlíteni, hogy van olyan bírósági kolléga, aki igény esetén – önkéntes jelleggel – felajánlta segítségét az újonnan beszerzett technikai eszközök alkalmazásának elsajátításában. Ezen önszerveződéseket továbbra is maradéktalanul támogatom.

A korábban már megismert és alkalmazott eszközök – például **beszédfelismerő program** – mellett jelenleg is zajlik újabb a bírói és az igazságügyi munkát egyaránt segítő programok fejlesztése. Ezek egy része a bírósághoz való hozzáférést hivatott elősegíteni, ám e pályamű elkészítésekor a tesztelés végső stádiumához közeledik az **Ítélezést Támogató Rendszer**, amelynek a fejlesztések teljes körű befejeződését követően történő gyakorlati megismertetése, hatékony és szakszerű elsajátítása, majd eredményes alkalmazása a **közeljövő legfontosabb feladatainak** egyike.

VIII. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

Az elektronikus ügyintézési törvény¹ 2018. január 1-jével történő hatálybalépése komoly átalakulást eredményezett a bíróságokon, amelynek keretében szakítani kellett a korábbi, évtizedek óta bevett gyakorlattal. Mindez pedig teljes szemléletváltást követelt meg. Az átállás – bár nem volt minden esetben zökkenőmentes – lezajlott, és a kezdeti nehézségek és az időközben felmerülő új kihívások leküzdésében komoly szerepe volt a társszerveknek, az e-per kapcsolattartóknak, valamint az OBH Elektronikus Eljárások Főosztályának.

Az ügyfelekkel való kapcsolattartás vitathatatlanul felgyorsult, ám ezzel a digitalizáció első – bár kétségtelenül rendkívül jelentős – pontjára érkeztünk el. A **Digitális Bíróság projekt** keretében olyan új programok indulnak (Ügyfél Iratbetekintő Rendszer, Ítélezést Támogató Rendszer stb.), illetőleg a meglévők továbbfejlődnek, amelyek az elektronikus iratra történő átállás és a **XXI. század kihívásainak való megfelelés érdekében elengedhetetlenek**.

Ezek a folyamatok okoznak nehézségeket, hiszen a több évtizede megszokottól való eltérés, az új és folyamatosan fejlődő, alakuló technikák, technológiák készség szinten történő elsajátítása rendkívül idő- és energiaigényes feladat. Kollégiumvezetőként fontosnak tartom, hogy ezeket a folyamatokat szemmel tartsam és utánkövessem, továbbá azt, hogy a technikai újítások iránt kevésbé nyitott kollégákkal meg tudjam értetni, hogy a kezdeti nehézségek után ezen új eszközök alkalmazása az **egész közösség** érdekét is szolgálják.

Ebben a feladatban az e-per kapcsolattartókon túl olyan, a fiatalabb generációhoz tartozó kollégák aktív közreműködésére is számítok, akik ezeket a technológiákat ismerik, készség szinten alkalmazzák.

Végezetül említést érdemel az ügyfelekkel való kapcsolattartás egy másik módja az ún. **távmeghallgatás (via video projekt)**. Az e téren lezajlott képzéseknek és szakmai tájékoztató anyagoknak is hála, a Büntető Kollégium kifejezetten **nyitottan áll** a telekommunikációs eszköz útján történő meghallgatáshoz, a kollégák rendszeresen alkalmazzák, lényegesen megkönnyítve ez által a büntetés-végrehajtási intézetek munkáját.

Kiemelten pozitívnak tartom, hogy a bírák kezdeményezően lépnek fel **külföldön tartózkodó** tanú vagy terhelt telekommunikációs eszközzel történő meghallgatása érdekében. Ennek érdekében pedig az e-per kapcsolattartók mellett az európai jogi szaktanácsadó bírák és titkárok segítségét is igénybe veszik.

¹ 2015. évi CCXXII. törvény

E folyamatok további kiteljesedésének, a **költséghatékony** és időszerű ítélkezés érdekében, a Fővárosi Törvényszék elnöksége és a központi igazgatás felé továbbítani fogom **további távmeghallgatásra alkalmas tárgyalótermek** kialakításának **igényét**.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által meghirdetett **országos programokon** – gyermekközpontú igazságszolgáltatás, nyitott bíróság program, tanúgondozás-áldozatvédelem – való részvétel, ahogyan a jogi egyetemek hallgatóinak, gyakornoki program keretében történő fogadását, valamint tárgyaláslátogatás, perszimizációs gyakorlatok lebonyolítása **továbbra is** támogatandó. Ebben a körben az Oktatási Csoport aktív közreműködésére továbbra is számítok.

Emellett kisgyermekes anyukaként egyetértek a törvényszék **„Családbarát Munkahely”** címének megőrzésével, továbbfejlesztésével, illetve a bíróság **környezettudatos szemléletének** erősítésével.

IX. A képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel

Felfogásom szerint a bírói és a bírói munkára készülők, illetve azt támogató igazságügyi kar folyamatos képzése és önképzése esszenciális eleme a magas színvonalú ítélkezés fenntartásának. A bírósággal szemben támasztott rendkívül magas, de egyben jogos elvárások, valamint a többi hivatásrend példái alapján elvi érveléssel rögzíthető, hogy az **élet hosszra tartó tanulás** és **önfejlesztés** ma már a bírói lét egyik elemévé vált.

A képzéseknek igazodnia kell a jogszabályváltozásokhoz, valamint a bűnözés struktúrájában végbe menő trendekhez, ugyanis csak ez által lehet biztosított a bírói kar **naprakész** és **gyakorlat orientált** tudása.

A képzési rendszer struktúrája az utóbbi években jelentősen átalakult és jelenleg **több szinten** valósul meg. Az országos szintű ún. központi képzések megszervezésében és kivitelezésében a Magyar Igazságügyi Akadémiára hárul a legnagyobb feladat.

Ezen felül azonban egyes – központi szinten meghatározott – képzéseket helyi szinten kell lebonyolítani. Ilyen volt legutóbb 2019 októberében a Büntető Kollégiumban, a kerületi bíróságokon, valamint a Fővárosi Ítéltáblán dolgozó valamennyi büntető ügyszakos bírót és titkárt érintő „Az új büntetőeljárási törvény a gyakorlatban” elnevezésű képzés.

Emellett a Fővárosi Törvényszék Oktatási Csoportja is szervez helyi, illetve regionális képzéseket, továbbá a Büntető Kollégium az utóbbi időben immár önállóan is szervez tematikus szakmai továbbképzéseket (pl.: „A pénzmosás bűncselekménye körében felmerülő gyakorlati kérdések” stb.). Mindezen folyamatokat igen üdvözlendőnek tartom, az e körben kialakult új gyakorlatot a továbbiakban is folytatni kívánom. Álláspontom szerint ezek aktívan hozzájárulnak ahhoz, hogy a Büntető Kollégium ismét elfoglalja az őt megillető, **méltó** szakmai pozícióját a hazai bírósági rendszerben, **előkészítő- és segédanyagaink ismét hivatkozási alapok legyenek**.

Ezen célok érvényre juttatása érdekében a központi régióban elhelyezkedő törvényszéki büntető kollégiumnak **hangsúlyos szerepet** kell vállalnia mind a képzések tematizálásában és szakmai előkészítésében, mind pedig kompetens képzők-előadók delegálásában. Mindezt segítheti, hogy a

2020. évi ajánlott büntető ügyszakos képzések közül 3 esetben (embercsempészet-emberkereskedelem, gyermekek szexuális kizsákmányolása, külföldi elem a büntetőeljárásban témakörökben) **országos szakmai felelősi feladatokat** látok el.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a Büntető Kollégium tagjai közül többen vesznek részt különböző önképzési programokban (doktori képzés, szakjogász képzés), illetve nemzetközi tanulmányutakon. Ennek az igen örvendetes és álláspontom szerint messzemenőig támogatandó folyamatnak a kibontakozásában az egyéni kezdeményezéseken felül, komoly szerepe volt az Országos Bírósági Hivatal által 2018-ban életre hívott Werbőczy Ösztöndíj Programnak is.

Ezen felül a kollégium tagjai közül szintén többen működnek közre a fogalmazók képzésében, illetve egyetemi képzések megtartásában. Mindez, ismerve a Büntető Kollégium országos átlagot meghaladó munkaterhét, külön elismerést és további támogatást érdemel.

A XXI. század által támasztott kihívások **új feladatokat** hárítanak a nemzeti bíróságokra. A bírának nem elegendő a nemzeti (belső) jog ismerte, egyre gyakrabban jelennek meg nemzetközi – különösen európai uniós – elemek a büntetőeljárásokban is. Ezért a jövőben is különös hangsúlyt kívánok fektetni erre a területre, melynek érvényre juttatásához az **Európai Jogi Szaktanácsadó Hálózat** – amelynek **koordinátor-helyettesi** tisztségét is immár 4 éve betöltöm – közreműködésére továbbra is fokozottan számítok.

Ugyancsak szeretnék kitérni arra az utóbbi időszakban meghonosodott gyakorlatra, melynek során a kollégiumi üléseken felvetett problémák előzetes szakmai összefoglaló keretében történő kidolgozásába egyre több kollégiumi tag kapcsolódik be. Ezt a **részvétel** elvén alapuló új **proaktív szemléletet** feltétlenül folytatni kívánom. Ez biztosítja, hogy a kollégiumi ülések előkészítésében az adott jogterület legkompetensebb gyakorlói vegyenek részt, érdemi szakmai vita, megbeszélés alakuljon ki.

Ugyanígy – az eddigi gyakorlattól eltérően – számítok minden kollégiumi tag és bírósági titkár aktív részvételére a **jogszabály-véleményezésekben**, hiszen valamennyiünket érintő kérdések jogalkotói megválaszolásáról van szó.

Összességében a képzés területén a legfőbb cél, hogy a képzések **egymásra épülve kiegészítsék egymást**, ez által **hatékony segítséget** és **többltet-tudást** nyújtsanak a résztvevők számára.

A Büntető Kollégium **többi hivatásrenddel** való kapcsolatát jelenleg már a **rendszeres és kiegyensúlyozott kölcsönös szakmai együttműködés** jellemzi. Az idei évben több alkalommal került sor szakmai-igazgatási egyeztetésre a Fővárosi Főügyészséggel, illetve e körben kiemelendő, hogy a fővárosi főügyész-helyettes maga is részt vett előadóként a Büntető Kollégium által szervezett szakmai képzésen. Említést érdemel továbbá, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamara által szervezett pervezetési versenyen a Büntető Kollégium kollégiumvezető-helyettese a zsűri egyik tagjaként részt vett. A szakmai együttműködés adott keretet annak is például, hogy egy kollégiumi anyag előkészítése során a büntetőeljárás más résztvevőinek álláspontja is megjeleníthető volt.

A **Fővárosi Ítéltáblával**, mint másod-, illetve bizonyos esetben harmadfokú bíróságként eljáró fellebbviteli bírósággal rendszeres és szoros a Büntető Kollégium kapcsolata. Az ítéltábla Büntető Kollégiumának kollégiumvezetője, valamint az általa kapcsolattartásra kijelölt tanácselnök a törvényszéki Büntető Kollégium üléseinek rendszeres résztvevője. Ezen alkalmak során a fellebbviteli bíróság szakmai álláspontját – így például a tanácselnöki feljegyzések alapján kijavítandó gyakorlatot – a kollégium tagjai számára rendszeresen közvetítik. Ugyancsak fontos, hogy kollégiumvezetőként következetesen **képviseljem** a törvényszéki bírák álláspontját a Fővárosi Ítéltábla szakmai tanácskozásain.

A törvényszék központi, meghatározó jellegéből adódóan elengedhetetlen a **Kúriával** való **kiegyensúlyozott kapcsolat**, a kúriai büntető kollégiumvezető – további – hangsúlyos jelenléte kollégiumi üléseinken.

Emellett fontos, hogy együttműködjünk a **Fővárosi Ítéltábla illetékességéhez tartozó többi törvényszék** büntető kollégiumvezetőjével, megismerjük ezen kollégiumok szakmai álláspontjait. Ehhez – a korábbi beosztásomból adódó kapcsolatrendszer mellett – kiváló alkalmat biztosítanak a regionális kollégiumi ülések (pl. Poroszló 2019. évben) és egyéb össz-közösségi események.

Végül, de nem utolsó sorban említést érdemel még e körben a Fővárosi Törvényszék illetékességi területén elhelyezkedő **büntetés-végrehajtási intézetekkel** folytatott rendszeres és aktív párbeszéd. A telekommunikációs eszköz útján történő meghallgatások rendszeressé válásával, amely tendenciát a büntetés-végrehajtási intézetek jól láthatóan üdvözöltek. Ez a kapcsolat az utóbbi időben felélénkült. Ennek fenntartására továbbra is figyelmet kell fordítani.

X. Eddigi szakmai és igazgatási életútam

2019 februárjában vettem át – megbízással – a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának vezetését. Külsősként érkeztem és kívülállónak éreztem magam, azonban az elmúlt közel egy évben a közösség aktív részesévé váltam és – mint ahogyan azt pályaművemben is kifejtettem – hosszú távú elképzeléseim, terveim vannak kollégiumvezetőként.

Úgy vélem, jelenlegi és korábbi – kollégiumvezető-helyettesi és kollégiumvezetői, valamint osztályvezetői – igazgatási tapasztalataimat, kapcsolataimat továbbra is megfelelően tudnám kamatoztatni a Büntető Kollégium érdekében.

Jelenleg is tagja vagyok az Európai Jogi Szaktanácsadó Hálózatnak, valamint a Kiberbűnözés elleni bírósági hálózatnak, melyek szerepe álláspontom szerint a büntetőjog területén lezajló tendenciákra figyelemmel a közeljövőben fokozottan felértékelődik. Hiszem, hogy az itt megszerzett tudás és ismeret szintén a Kollégium hasznára válhat.

XI. Összegzés

Pályaművemben igyekeztem összefoglalni azokat a célokat, elképzeléseket, amelyeket kollégiumvezetői kinevezésem esetén érvényre kívánok juttatni, és amelyek közel egy éves megbízott kollégiumvezetői tevékenységgel is összhangban állnak.

Kinevezésem esetén alapvető célom rövid távon a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégium büntető bírói tanácsai munkaterhének csökkentése - különösen a többi törvényszék viszonylatában - majd annak fenntartása. Közép- és hosszútávon pedig az ítélezés jelenlegi magas színvonalának fenntartása, országos súllyal való érvényesítése.

Összegezve,

rövid távú tervek:

- ❖ **stabil kollégiumvezetés kialakítása, felelősségi rendszer letisztázása;**
- ❖ **felkészülés az ITR és az e-akta használatára;**
- ❖ **a kiemelt gazdasági ügyeket tárgyaló nagytanácsok működésének biztosítása;**
- ❖ **a Nyomozási Bírói Csoport és a Szabálysértési Csoport stabil működésének biztosítása;**

középtávú tervek:

- ❖ **az időszerű és megalapozott ítélezés biztosítása;**
- ❖ **a két éven túli ügyek számának jelentős csökkentése;**
- ❖ **az eddig kialakított szakmai, képzési, kapcsolati rendszer fenntartása;**
- ❖ **olyan képzések folytatása, amelyek eredményeképpen a tisztviselők több területen is felkészültek lesznek.**

Szokatlanul tűnő mottót választottam a pályaművemhez, azonban kifejezi az általam mindig is követett ethoszt – talán azért is, mert ezt szeretett és jelenleg is űzött sportágam egyik kiemelkedő játékosa, idolja mondta. A kosárlabda és az eddigi igazgatási tevékenységem tanított meg a csapatjáték, a rendszerben látás fontosságára, fortélyaira - csapat nélkül nincsen eredmény.

Amikor a Fővárosi Törvényszékre érkeztem, bár sok kollégát ismertem, mégis kívülállónak tekintettem magamra. Az azóta eltelt időben a szóhasználatom is megváltozott: a „**mi**” szót mondom ki akkor, amikor a Fővárosi Törvényszék kerül szóba, a Büntető Kollégium szerves részévé váltam. A megbízásom kezdete óta eltelt közel egy évben közös jó folyamatok indultak el, amelynek még az elején vagyunk. Bízom abban, hogy lehetőséget kapok ezek folytatására. Hiszek abban, hogy a megismert munkabírássom, tapasztalataim, a Büntető Kollégium felé megnyilvánuló szakmai alázatom, hivatástudatom alkalmassá tesz e rendkívüli presztízsű bíróság további szolgálatára.

Az elmúlt időszakot, a közös munkát mindenkinek köszönöm. Egyúttal kérem bírótársaimat és az Országos Bírósági Hivatal Elnökét, hogy – amennyiben az elképzeléseim találkoznak az övékével – biztosítsanak a támogatásukról.

Budapest, 2019. november 20.

dr. Szabó Judit

